

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 23 päivänä marraskuuta 2005 lähettänyt puolustusvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 200/2005 vp).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta (PeVL 1/2006 vp) ja sosiaali- ja terveysvaliokunta ovat antaneet asiasta lausuntonsa (StVL 2/2006 vp), jotka on otettu tämän mietinnön liitteiksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- nuorempi hallitussihteeri Minnamaria Nurminen ja ylitarkastaja Olli Suonio, puolustusministeriö
- neuvotteleva virkamies Seija Kivinen, valtiovarainministeriö
- osastopäällikkö Tomi Vuori, sisäasiainministeriö, Rajavartiolaitoksen esikunta
- hallitusneuvos Pekka Järvinen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- lääkintäeversti Heikki Laapio, Pääesikunta
- toimialapäällikkö, VT Risto Lerssi, Pääesikunta
- sosiaali- ja terveystoimen päällikkö Tuula Taskula, Suomen Kuntaliitto
- sopimustoimitsija Teija Wikman, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- pääluottamusmies Mikko Äikäs, Päälystöliitto ry
- pääluottamusmies Lassi Majamaa, Sotilasammattiliitto SoAL ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annettua lakia. Esityksen mukaan puolustusvoimat ei enää järjestäisi erikoissairaanhoidon palveluja omissa sairaaloissa, vaan ne hankittaisiin puolustusvoimien ulkopuolisilta palvelujen tuottajilta. Puolustusvoimat järjestäisi jatkossakin itse varusmiesten perusterveydenhuollon ja työ-

terveyshuoltoon kuuluvan palveluskelpoisuuden arvioinnin. Perustason terveydenhuollon järjestelyistä vastaisivat Sotilaslääketieteen keskus ja varuskuntien terveysasemat.

Kansanterveyslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että puolustusvoimien olisi suoritettava terveyskeskukselle sotilasviranomaisen pyynnöstä kutsunanalaisille terveyskeskuksissa jär-

jestetyistä ennakoterveystarkastuksista palvelun tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten suuruinen korvaus. Lisäksi kansanterveyslakiin ja erikoissairaanhoidolakiin otettaisiin erilliset säännökset siitä, että kunnat ja kuntayhtymät voisivat tehdä puolustusvoimien kanssa sopimuksia puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulle kuuluvien henkilöiden hoitamisesta. Ellei korvauksesta olisi erikseen sovittu, se määräytyisi palvelun tuottamisesta aiheutuneiden todellisten kustannusten mukaan. Esitetyt lait olivat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.1.2006. Kansanterveyslain muuttamisesta annetun lain 25 §:n 1 momentti on tarkoitettu kuitenkin tulemaan voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2008. Kutsun-

nanalaisten ennakoterveystarkastuksista suoritettaisiin korvaus vasta 1 päivänä tammikuuta 2008 tai sen jälkeen.

Esitys on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja pääesikunnan kanssa. Esityksestä on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, Rajavartiolaitoksen esikunnalta, pääesikunnalta, Valtiokonttorilta, Upseeriliitto Ry:ltä, Päällystöliitto Ry:ltä, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry:ltä, Sotilasammattiliitto SoAL ry:ltä, Maanpuolustuksen teknisten toimihenkilöiden liitto MTTL ry:ltä sekä Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry:ltä ja Tehy ry:ltä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Puolustusvoimien lääkintähuollon kokonaisuudistus

Saadun selvityksen mukaan hallituksen esitys terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa on tärkeä osa puolustusvoimien lääkintähuollon kokonaisuudistusta, joka on hankkeena ollut käynnissä jo 1990-luvun alusta lähtien. Tämän kokonaisuudistuksen päätavoitteena on, että puolustusvoimat luopuu itse tuotettavasta tavanomaisesta erikoissairaanhoidosta koko maassa. Uudistuksella pyritään lisäämään puolustusvoimien tukeutumista lääkintähuollossaan sopimusjärjestelyin nykyistä laajemmin yleiseen terveydenhuoltoon, jolloin puolustusvoimat voi entistä paremmin keskittyä oman lääkintähuoltonsa ydintehtäviin. Ensivaiheessa vähennettiin puolustusvoimien erikoissairaanhoidon kapasiteettia lakkauttamalla kaksi erikoislääkärijohtoista sotilassairaala: Hämeen sotilassai-

raala Lahdesta vuonna 1994 ja Pohjan sotilassairaala Oulusta vuonna 2000.

Saadun selvityksen mukaan puolustusvoimat on tutkinut neljää eri toimintavaihtoehtoa lääkintähuollon kehittämiseen liittyen. Ensimmäisessä vaihtoehdossa keskussotilassairaala olisi jatkanut toimintaansa pääsääntöisesti entisen suuruisena ja perinteisellä toimintamallilla. Toisessa tarkastelun alla olevassa vaihtoehdossa erikoissairaanhoidosta olisi ulkoistettu noin puolet. Puolustusvoimat olisi itse vastannut toisesta puolesta keskussotilassairaalassa tai muissa tiloissa. Kolmannessa ja neljännessä mallissa erikoissairaanhoidon järjestettäisiin kokonaan ostopalveluina sopimusten mukaisesti. Puolustusvoimiin valittiin lopulta toimintamalli, joka on yhdistelmä kolmannelle ja neljännelle vaihtoehdosta. Tämä malli mahdollistaa mm. puolustusvoimien omien lääkärin keskittymisen kenttälääkinnän ja sotilaslääketieteen kehittämiseen ja kouluttamiseen. Normaalin erikoistason lääkintähuollon käyttö puolustusvoimissa vähenisi ja kustannukset alenisivat.

Erikoissairaanhoidon ulkoistaminen johti Helsingissä sijaitsevan keskussotilassairaalan lakkauttamiseen vuoden 2006 alusta ja tarvittavien erikoissairaanhoidon palveluiden hankkimiseen tilaaja-tuottajamallin mukaisesti yleisen

terveydenhuollon organisaatioilta. Pohjoisella ja Itäisellä maanpuolustusalueella on hankittu erikoissairaanhoidon ja lääkehuollon ostopalveluita kokeiluluontoisesti jo vuodesta 1999.

Saadun selvityksen mukaan terveydenhuoltoon käytetään puolustusvoimissa vuositasolla 36—37 miljoonaa euroa. Kustannussäästöt uuteen toimintamalliin siirtymisestä tulisivat ensisijaisesti puolustusvoimien oman erikoissairaanhoidon palvelutuotannon loppumisesta. Pohjois-Suomessa viiden vuoden kokeilujakson aikana saatujen kokemusten perusteella erikoissairaanhoidon kokonaissäästöt puolustusvoimille olisivat vuositasolla 1—3 miljoonaa euroa. Toisaalta on huomattava, että kuntien terveyskeskuksissa suoritettavien kutsunnanalaisten ennakkoterveystarkastusten säätäminen korvattavaksi aiheuttaa puolustusvoimille n. 2 miljoonan euron vuosittaiset lisäkustannukset.

Asiantuntijakuulemisissa on käynyt ilmi, ettei uudistuksella ensisijaisesti haeta suuria kustannussäästöjä vaan sitä, että puolustusvoimat voi myös lääkintähuollossa keskittyä ydintehtäviinsä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lääkintähuollon ydintehtäviin keskittyminen mahdollistaa sen, ettei sen paremmin rahanajan kuin kriisiajan osaaminen lääkintähuollossa ainakaan merkittävästi heikkene. Lisäksi on otettava huomioon, että lääketiede on kehittynyt viime vuosikymmeninä nopeasti. Aikaisemmin sodat ja sotilaslääketiede tuottivat erityisesti kirurgiassa siviilisektorille uusia hoitomalleja. Nyt tilanne kaikkialla maailmassa on päinvastainen.

Terveyskeskuslääkärin käyttäminen kutsuntatilaisuuksissa ja ennakkoterveystarkastuksissa

Kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 2 momentin mukaan kunta on velvollinen määräämään terveyskeskuksen lääkärin toimimaan lääkärinä asevelvollisten tarkastuksissa. Saadun selvityksen mukaan puolustusvoimat ei ole suorittanut kunnille ja kuntayhtymille korvauksia terveyskeskuslääkärin toimimisesta lääkärinä kutsuntalaisuudessa eikä terveyskeskuslääkärin teke-

mistä ennakkoterveystarkastuksista. Puolustusvaliokunta pitää tärkeänä hallituksen esitykseen sisältyvää kansanterveyslain muuttamista siten, että puolustusvoimat maksaa kutsunnanalaisten ennakkoterveystarkastusten kustannukset kunnille ja kuntayhtymille 1.1.2008 lähtien.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää lausunnossaan harkittavaksi, että em. aikataulua voitaisiin aikaistaa. Lisäksi valiokunta esittää, että tarkasteluun tulisi ottaa myös se, pitäisikö puolustusvoimien maksaa terveyskeskuslääkärin osallistumisesta kutsuntatarkastuksiin. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan saaman selvityksen mukaan terveyskeskuslääkärin kutsuntoihin osallistuminen merkitsee kausiluonteisesti huomattavaa räsitusta sellaisien pienten kuntien terveyskeskuksille, joiden alueella on suuri varuskunta.

Puolustusvaliokunta toteaa, että ennakkoterveystarkastusten korvaaminen 1.1.2008 lähtien on aikataulullisesti kompromissiratkaisu; pääasia on, että puolustusvoimat alkaa näistä palveluista maksaa käyvän korvauksen. Puolustusvaliokunta toteaa edelleen, että sosiaali- ja terveysvaliokunnassa esitetty huoli siitä, että terveyskeskuslääkärin osallistuminen kutsuntatarkastuksiin on velvollisuus, joka rasittaa merkittävästi sellaisia pieniä kuntia, joiden alueella on suuri varuskunta, on aiheeton. Kutsuntatarkastuksiin osallistuvat asevelvolliset käyvät näissä tarkastuksissa oman kotikuntansa terveysasemalla, joten kutsuntatarkastusten räsitus jakautuu tasaisesti ympäri maata. Puolustusvaliokunta haluaa tuoda tässä yhteydessä myös esiin, että suuret varuskunnat ovat erittäin merkittäviä työllistäjiä pienissä kunnissa ja tuovat huomattavan osan pienten kuntien verotuloista.

Erikoissairaanhoidon ulkoistamisen vaikutukset eri henkilöstöryhmiin

Puolustusvoimien terveydenhuollon uudistamishanke koskee keskussotilasairaalan, Sotilasapteekin, Lääkintäkoulun ja Pääesikunnan henkilöstöä. Tämän henkilöstön lukumäärä oli lähtötilanteessa yhteensä n. 300 henkilöä. Sotilaslääketieteen keskuksen henkilövahvuus on 109 henkilöä, eli ilman uusia tehtäviä jää n. 190 henkilöä.

Näistä n. 30 henkeä kohdennetaan uudelleen puolustusvoimien perustason lääkintähuoltoon. Lopuille on etsitty aktiivisesti uutta työpaikkaa keskussotilassairaalaan perustetun tukiryhmän ja Pääesikunnan henkilöstöosaston yhteistyönä puolustusvoimien sisältä ja hallinnonalan ulko-puolelta.

Henkilöstökysymysten osalta puolustusvaliokunta toteaa, että irtisanottava henkilökunta on pääosin hoitohenkilökuntaa, jonka työllistymismahdollisuudet niin pääkaupunkiseudulla kuin muuallakin Suomessa ovat hyvät. Puolustusvaliokunta pitää tärkeänä, että puolustusvoimat toimii vastuullisen työnantajan tavoin ja tukee vielä uutta tehtävää etsivien henkilöiden rekrytointia maksimaalisesti. Saadun selvityksen mukaan tilanne irtisanottavien henkilöiden uudelleensijoittumisessa on varsin hyvä, ja ilman uutta paikkaa on tällä haavaa vain muutama henkilö.

Asiantuntijakuulemisissa henkilöstöjärjestöjen edustajat toivat esiin huolen siitä, että sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa loukkaantuneiden tai haavoittuneiden hoito heikkenee olennaisesti kotimaassa nykytilanteeseen verrattuna. Puolustusministeriö on selvittänyt tätä kohtaa muistiossaan 21.2.2006, jossa todetaan, että kansainvälisissä tehtävissä olevat henkilöt eivät ole puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla, mutta puolustusvoimat tästä huolimatta maksaa heidän terveydenhuoltonsa täysimääräisesti. Hoito kattaa sekä perusterveydenhuollon ja ensiavun palvelut toimialueella, sairaankuljetuksen kotimaahan ja hoidon Suomessa ml. erikoissairaanhoito. Erikoissairaanhoito toteutetaan kotipaikkakunnan mukaisessa sairaanhoitopiirissä tai yksityisellä sektorilla. Kiireelliset tapaukset hoidetaan lääketieteellisten kriteerien mukaisesti välittömästi. Ei-kiireellinen hoito sovitetaan kotimaan lomien yhteyteen. Puolustusministeriö toteaa edelleen muistiossaan, että mitään heikennystä hoidon tasoon ei tapahdu. Puolustusvaliokunta pitää välttämättömänä, että kriisinhallintaoperaatioissa loukkaantuneiden sotilaiden hoito kotimaassa hoidetaan jatkossakin vähintään yhtä tasokkaasti kuin nykyisin.

Asiantuntijakuulemisissa on tullut ilmi, että rajavartiolaitoksen henkilöstön osalta terveydenhuollosta annetun lain (322/1987) 4 §:n muuttaminen aiheuttaa tiettyä epäselvyyttä. Tässä pykälässä on aiemmin todettu, että puolustusvoimat voi antaa mainitussa laissa tarkoitettuja terveydenhuoltopalveluja myös puolustusministeriön, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palkatulle henkilöstölle. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että 4 §:ssä ei enää mainittaisi rajavartiolaitosta, mutta puolustusministeriö voisi kuitenkin päättää, että terveydenhuoltopalveluja annetaan erityisestä syystä myös muille kuin lain 3 §:ssä mainituille henkilöille. Puolustusministeriö on todennut 21.2.2006 päivätyssä muistiossaan, että rajavartiolaitoksen tarpeet otetaan huomioon rajavartiolaitoksen asiasta jättämän kirjallisen lausunnon mukaisesti. Puolustusvaliokunta pitää tärkeänä, ettei rajavartiolaitoksen henkilökunnan terveydenhuollon mielessä järjestäminen vaarannu ja että puolustushallinto ottaa tämän näkökohdan huomioon käytännön järjestelyjä toteuttaessaan.

Kansalaisten yhdenvertainen kohtelu

Keskeinen näkökulma lakiesityksessä on kansalaisten yhdenvertainen kohtelu perustuslain 6 §:n säännösten näkökulmasta. Hallituksen esitys johtaa nimittäin siihen, että puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulle kuuluvat voivat saada terveydenhuoltopalveluita nopeammin kuin asianomaisen kunnan tai kuntayhtymän asukkaat. Tätä kysymystä on tarkasteltu perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 1/2006 vp).

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että voimassa olevan lain mukaan puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulle kuuluvien henkilöiden palveluskelpoisuuden turvaaminen on — etenkin kun otetaan huomioon palveluksen yhteys perustuslain 127 §:ssä säädettyyn maanpuolustusvelvollisuuteen ja palveluksen luonteesta johtuvat erityiset terveysriskit — perustuslakivaliokunnan mielestä hyväksyttävä peruste erityiskohtelua merkitsevälle sääntelylle hoidon antamisesta nykyisen lain mukaisissa tilanteis-

sa. Lisäksi sopimuksen tekeminen puolustusvoimien kanssa on terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle ja kansanterveystyön kuntayhtymälle samoin kuin sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle täysin vapaaehtoista. Puolustusvoimat ja lähes kaikki sairaanhoitopiirit ovat 28.4.2005 allekirjoittaneet yhteistyösopimukset, joiden perusteella sairaanhoitopiirit hoitavat puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulle kuuluvia potilaita.

Perustuslakivaliokunta esittää kuitenkin, että kansanterveyslakia ja erikoissairaanhoitolakia täydennetään säännöksellä, jonka mukaan sopimuksen tekemisellä tai sopimukseen perustuvien palvelujen antamisella ei saa vaarantaa kunnan tai kuntayhtymän lakisääteisten tehtävien hoitamista. Perustuslakivaliokunta toteaa edelleen, että edellä mainittuja lakeja on selvyiden vuoksi syytä täydentää erityisellä maininnalla siitä, ettei sääntely puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla olevien erityiskohtelusta syrjäytä kansanterveislain ja erikoissairaanhoitolain säännöksiä kiireellisen hoidon tarpeessa olevan potilaan hoitamisesta välittömästi.

Yksityiskohtaiset perustelut

Laki kansanterveislain muuttamisesta

24 §. Selvyiden vuoksi lakipykälään ehdotetaan lisättäväksi tarkennus siitä, että puolustusvoimien terveydenhuollon järjestämisvastuu säilyy puolustusvoimilla. Tämä saadaan aikaan lisäämällä pykälään selkeä viittaus terveydenhuollosta puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 3 §:n 1 momenttiin. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi lisäksi muotoilua siitä, ettei sääntely puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla olevien erityiskohtelusta syrjäytä kiireellisen hoidon tarpeessa olevan potilaan hoitamista välittömästi. Edelleen perustuslakivaliokunnan kantaan viitaten pykälän loppuun

on lisättävä, ettei erikoissairaanhoitosopimuksen tekeminen puolustusvoimien ja kunnan/kuntayhtymän kesken saa heikentää kunnan/kuntayhtymän lakisääteisten tehtävien hoitamista.

25 §. Valiokunta ehdottaa teknistä tarkastusta pykälään, jolla tuodaan esiin, että terveyskeskuksia ylläpitävät kunnat tai kuntayhtymät. Kutsunnanalaiten henkilöiden ennakkoterveystarkastusten suhteen tarkennus siihen, mistä kustannuksista puolustusvoimat maksaa korvauksia kunnille/kuntayhtymille.

Laki erikoissairaanhoitolain muuttamisesta

15 §. Valiokunta ehdottaa vastaavaa tarkennusta pykälän alkuosaan kuin kansanterveislain 24 §:ssä, ts. täsmällistä viittausta terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 3 §:n 1 momenttiin. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi lisäksi muotoilua siitä, ettei sääntely puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla olevien erityiskohtelusta syrjäytä kiireellisen hoidon tarpeessa olevan potilaan hoitamista välittömästi. Edelleen perustuslakivaliokunnan kantaan viitaten valiokunta ehdottaa pykälän loppuun lisäystä siitä, ettei erikoissairaanhoitosopimuksen tekeminen puolustusvoimien ja kunnan/kuntayhtymän kesken saa heikentää kunnan/kuntayhtymän lakisääteisten tehtävien hoitamista.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella puolustusvaliokunta ehdottaa,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että 2. ja 3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina seuraavasti (Valiokunnan muutosehdotukset):

Valiokunnan muutosehdotukset

2.

Laki

kansanterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 28 päivänä tammikuuta 1972 annettuun kansanterveyslakiin (66/1972) siitä lailla 684/1982 kumotun 24 §:n tilalle uusi 24 § ja lailla 248/1997 kumotun 25 §:n tilalle uusi 25 § seuraavasti:

24 §

Terveyskeskusta ylläpitävä kunta ja kansanterveystyön kuntayhtymä voivat sopia puolustusvoimien kanssa terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen antamisesta *henkilöille, jotka ovat terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 3 §:n 1 momentin perusteella puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla*. Sopimuksen mukaiset tutkimukset ja hoito, *kiireellistä avosairaanhoitoa lukuunottamatta*, voidaan antaa eri perustein ja nopeammin kuin tämän lain mukaiset palvelut annetaan kunnan tai kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaille. *Sopimuksen tekeminen ja sopimukseen perustuvien palvelujen antaminen eivät saa vaaran-*

taa kunnan tai kuntayhtymän lakisääteisten tehtävien hoitamista.

25 §

Puolustusvoimien tulee suorittaa *terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle* palvelun tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten suuruinen korvaus *kutsunnanalaisille terveyskeskuksessa suoritetuista tarkastuksista, tutkimuksista ja toimenpiteistä.*

(2 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

3.

Laki

erikoissairaanhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 30 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 652/2000, sekä lisätään 15 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 43 b § seuraavasti:

15 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä voi sopia puolustusvoimien kanssa erikoissairaanhoidon

antamisesta henkilöille, jotka ovat terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 3 §:n 1 momentin perusteella puolustusvoimien terveydenhuoltovas-

tuulla. Sopimuksen mukaiset tutkimukset ja hoito, kiireellistä sairaanhoitoa lukuunottamatta, voidaan antaa eri perustein ja nopeammin kuin tämän lain mukaiset palvelut annetaan sairaanhoitopiirin jäsenkuntien asukkaille. Sopimuksen tekeminen ja sopimukseen perustuvien palvelujen antaminen eivät saa vaarantaa sairaanhoito-

piirin kuntayhtymän lakisääteisten tehtävien hoitamista.

30 ja 43 b §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 2 päivänä maaliskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kauko Juhantalo /kesk
Reijo Kallio /sd
Bjarne Kallis /kd
Saara Karhu /sd
Antero Kekkonen /sd
Seppo Lahtela /kesk

Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Olli Nepponen /kok
Lauri Oinonen /kesk
vjäs. Eero Akaan-Penttilä /kok
Eero Reijonen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heikki Savola.

